

VAMMAISPALVELULAIN MUKAISEN KULJETUSPALVELUN HAKUOHJE

Tällä hakulomakkeella haetaan vammaisten erityispalveluna myönnettävää vaikeavammaisten kuljetuspalvelua. Henkilöllä, jolla on vamman tai sairauden johdosta pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoritua jokapäiväiseen elämään kuuluvista kuljetuksista, on mahdollisuus hakea vaikeavammaisten kuljetuspalvelua.

Vammaiselle henkilölle kuuluvat ensisijaisesti samat palvelut kuin muillekin kuntalaisille. Vammaisen henkilö voi kuitenkin hakea kunnalta vammaispalvelulain mukaista erityispalvelua, silloin kun yleiset palvelut ja tuet eivät riitä tai ole hänelle sopivia. Vammaispalvelulain tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kansalaisten kanssa. Vammaispalvelut on tarkoitettu kaiken ikäisille ihmisille.

Vammaispalvelulain tarkoittama vaikeavammaisten kuljetuspalvelu on kunnan erityisjärjestämismääräyksiin kuuluva palvelu. Palvelu edellyttää vaikeavammaisuutta ja on ns. subjektiivinen oikeus, jota kunnan tulee järjestää vaikeavammaiselle henkilölle, mikäli palvelua hakeva henkilö täyttää säädetyn vaikeavammaisuuden määritelmän edellytykset palvelun saamiseksi. Vaikeavammaisuutta arvioidaan sekä lääketieteellisin että sosiaalisin perustein. Oikeutta palveluun ei määritellä pelkästään vamman tai sairauden lääketieteellisen diagnoosin perusteella, mistä syystä pelkkä sairaus tai vamma ei ole riittävä peruste palvelujen myöntämiselle. Vamman tai sairauden aiheuttama haitta arvioidaan aina suhteessa ihmisen tavanomaiseen elämään ja elinympäristöön. Palveluiden tarvetta arvioidaan yksilöllisesti eli jokaisen hakijan ja etuuden kohdalla tapauskohtaisesti.

Vammaispalvelulain nojalla voidaan vaikeavammaisten kuljetuspalvelua ja siihen liittyvää saattajapalvelua järjestää henkilölle, jolla on pitkäaikaisesti tai pysyvästi erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Kuljetuspalvelua voi hakea:

- asioimis- ja vapaa-ajan matkoihin
- työhön
- opiskeluun

Kuljetuspalveluja on järjestettävä henkilölle siten, että hänellä on mahdollisuus suorittaa välttämättömien työhön ja opiskeluun liittyvien matkojen lisäksi vähintään kahdeksantoista yhdensuuntaista jokapäiväiseen elämään kuuluvaa matkaa kuukaudessa.

Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset. Kokkolassa kuljetuspalvelua myönnetään Kokkolan kaupungin tai sen rajanaapurikuntien alueille (Kalajoki, Kannus, Kaustinen, Kruunupyy, Luoto ja Toholampi). Yhdensuuntaisen matkan pituus voi olla korkeintaan 75 km. Kuljetuspalvelua myönnetään poikkeuksellisesti myös lomapaikkakunnalla tai kuntoutuspaikkakunnalla tehtyyn matkaan, kun oleskelu kestää yli 5 vuorokautta. Muualla paikkakunnalla tapahtuvista matkoista korvataan kohtuulliset kustannukset (korkeintaan 20 km/yhdensuuntainen matka). Mikäli tuen hakija on saanut julkista taloudellista tukea/avustusta auton hankintaan tai auton apuvälineisiin, kuljetuspalvelua myönnetään harkinnan mukaan.

Kuljetuspalvelumatkasta peritään aina omavastuuosuus.

- Kuljetuspalvelua käyttävä henkilö maksaa Kokkolassa asiointi- ja vapaa-ajan matkastaan julkisen liikenteen mukaisen maksun, joka perustuu matkahuollon kilometritaulukon mukaiseen hintaan. Kuljetuspalvelun saaja suorittaa omavastuuosuuden aina asiointi- ja vapaa-ajan matkan yhteydessä suoraan taksinkuljettajalla.

- Opiskelija suorittaa päivittäisestä opiskelumatkastaan maksimissaan Kelan mukaisen koulumatkatuen mukaisen omavastuuosuuden/kk. Opiskelija ei suorita matkan yhteydessä taksinkuljettajalle omavastuuosuutta, vaan vammaispalvelutoimisto perii omavastuuosuuden kuljetuspalvelun saajalta jälkikäteen taksinkuljettajalta saatujen selvitysten perusteella.
- Työmatkasta peritään julkisen liikenteen mukainen maksu.
- Lomapaikkakunnalla tai kuntoutuspaikkakunnalla tehdystä asiointi- ja vapaa-ajan matkasta peritään omavastuuosuutena matkahuollon kilometritaulukon mukainen hinta. Kuljetuspalveluja ei järjestetä henkilölle, joka saa niitä muun lain nojalla.

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelupalvelua myönnetään vain, mikäli henkilö ei saa hänelle riittäviä tai sopivia palveluja muun lain nojalla. Tästä syystä vaikeavammaisten kuljetuspalvelua ei esim. voi käyttää lääkärissä käynteihin tai lääkärin määräämiin hoitokäynteihin, koska ne kuuluvat sairausvakuutuslain nojalla korvattaviin matkoihin.

Hakemukseen tueksi tulee liittää lääkärintodistus, joka voi olla korkeintaan 6 kuukautta vanha. Palvelussa on jatkuva hakuaika. Palvelua on kuitenkin haettava kuuden kuukauden kuluessa kustannusten syntymisestä. Hakijan tulot ja varallisuus eivät vaikuta palveluiden ja tukien saamiseen.

Kuljetuspalveluja myönnetään pääsääntöisesti hakijalle hakemiskuukauden alusta. Tästä syystä hakijan kannattaa aina säästää suorittamansa matkan taksikuitti, koska hän voi jälkikäteen tätä kuittia vastaan saada omavastuuosuuden ylittävän osan matkan hinnan takaisin omalle pankkitilillensä. Taksikuitista tulee ilmetä mistä minne hakija on ajanut, matkan tarkoitus sekä asiakkaan ja kuljettajan kuittaus.

Kunta voi lain perusteella järjestää kuljetukset:

- sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 § tarkoitetulla tavalla: 1) hoitamalla toiminnan itse; 2) sopimuksin yhdessä muun kunnan tai muiden kuntien kanssa; 3) olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä; 4) hankkimalla palveluja valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palvelujen tuottajalta; taikka 5) antamalla palvelunkäyttäjälle palvelusetelin, jolla kunta sitoutuu maksamaan palvelun käyttäjän kunnan hyväksymältä yksityiseltä palvelujen tuottajalta hankkimat palvelut kunnan päätöksellä asetettuun setelin arvoon asti.
- taikka korvata jäljempänä vaikeavammaiselle henkilölle taksilla, invataksilla tai vastaavalla ajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

Kokkolassa kuljetuspalvelu on järjestetty korvaamalla taksilla tai invataksilla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.